

Prosinec 1946

Ministerstvo národní obrany
v Praze, kancelář legii.
Krukám ppl. pěch. R. Löschnera,
Praha- Dejvice
Šolinová č. I.

K dotazům na mě učiněným
o činnosti odbojové organizace

" K A P I T Á N N E M O "

uvádím

K dotazu č. I. Kdy, kde a jak vznikla ilegální organizace " Kapitán Nem

Odověď: Kapitán Nemo bylo krycí jméno Karla Nejedlého, úředníka v M, Z, V. v šifrovacím a dešifrovacím oddělení na Hradčanech. Znaje oficiální zprávy, znal velmi dobře situaci před Mnichovem i po Mnichově. Proto připravoval se mnou tajnou organizaci po okupaci československého pohraničí v r. 1938. Zúčastnili jsme se však již před tím boje proti fašismu a nacismu a to po dohodě mezi gen. Franko, Hitlerem a Mussolinim o zvrácení a odstranění demokratického režimu ve Španělsku. Nejedlý byl od samého počátku bojů ve Španělsku členem výboru pro pomoc demokratickému Španělsku, jehož jsem byl předsedou. Již v roce 1937. jsme vydali heslo: Kdo hájí Madrid, hájí Prahu;. Byli jsme přesvědčeni, že zvítězí-li fašismus ve Španělsku, příští na řadě bude Rakousko a Československo. Vydával jsem ilustrovaný časopis "Španělsko" a téměř každý večer jsme se sešli s Karlem Nejedlým a jednali o situaci. Koncem roku 1937 jsme vydali další heslo; Padne Madrid, padne Praha; / I to se žel, splnilo: Madrid padl 5 března 1939 a Praha padla o deset dnů později, 15 března 1939. /

Nejedlý si pomáhal při pašování věci pro Mezinárodní brigádu ve Španělsku, v které jsme měli přes 3 tisíce českých dobrovolníků. Za pomoci odborových organizací, které všechny byly kolektivními členy výboru jsme uspořádali v Praze pouliční demonstrace proti mnichovské kapitulaci.

Přípravy pro organizaci, známou později jako "Kapitán Nemo", jsme rozšířili koncem roku 1938 a začátkem 1939 i mimo Prahu a to všude tam, kde byly odbočky výboru. 13 března 1939, ve schůzi Volné Myšlenky v podzemní místnosti restauraci v Lázních, a na podkladě posledních zpráv od Nejedlého, jsem připravil přítomné na události které byly očekávány k 16. březnu, a dostavily se již 15 března 1939. Ve schůzi, které jsem předsedal, byli mimo Nejedlého také Dr. Červinková, Hácová, Al. Svoboda, Ruffer, Brajer, Krajtl Baur a. j. Z uvedeného vyplývá, že organizace, označovaná později jménem "Kapitán Nemo", vznikla již r. 1936. jako bojová skupina proti Fašismu a nacismu doma i v zahraničí, byla rozšířena r. 1938 a 1939 a vzrostla pak během okupace na jednu z největších a nejusměrnějších složek hnutí národního odboje.

K dotazu č. 2: Jaký byl účel a úkol této organizace ?

Odpověď: Boj proti fašismu a nacismu všemi prostředky a způsoby, doma i v zahraničí, úkolem bylo, mimo jiné vybudování a zachování spojení mezi Prahou a zahraničím, vydávání letáků básní, pol. satir a epigramů přeložený do češtiny Raushninga Hitler mi řekl: Což bylo největší výstřahou a pokynem pro nás k většímu odporu, k sabotáži, a přípravy pro ozbrojený odpor proti nepříteli.

K dotazu č. 3: Jaký byl na počátku početní stav?

Odpověď: Nelze odhadnouti číselně stav organizace. Než jsem byl uvězněn 16. března 1939, slíbil mi Nejedlý několikrát, že bude udržovati ustavičně styk s bývalými důvěrníky odboček výboru pro pomoc demokratickému Španělsku. Podle toho čítala na počátku okupace Nejedlého organizace několik set členů pražských i mimo pražských, neboť podle zpráv, které jsem dostal po svém návratu do vlasti, dodržel Nejedlý svůj slib. Je to patrné ze seznamu jmen zhybnulých a uvězněných,

kteří byli členy organizace " Kapitán Nemo"

K dotazu č. 4. Kolik měla organizace zatčených, vězněných, popravených a padlých v boji?

Odpověď: Nemám možnost určit přesně počet, protože já jsem působil v odboji v zahraničí. Dle zpráv, které jsem dostal po návratu a dle zaznamenaných případů smrti popravou či v koncentračním táboře, zahynulo tímto způsobem více než jedno sto osob.

K dotazu č. 5. Jaké jsou prokazatelné výsledky ilegální činnosti?

Odpověď: Zachované písemné zprávy letáky, dopisy, překlad Rauschninga, básně, dopisy jako ilegální činnost Němců proti Hitlerovi, a pod. j., odesílané Nejedlým z Prahy na moji adresu do New Yorku/krycí adresa: Fr. Škrabal, New York, 404 E, 70 St. / v letech od 1939 až do memoranda, určeného pro presidenta dr. Edvarda Beneše v létě 1941. Všechny letáky, zprávy i dopisy nesly podpis Kapitán Nemo. Tyto zprávy byly nejrealnější a nejsprávnější, jaké vůbec, pokud je mi známo, docházely s vlasti do zahraničí. Mnohé jsem předával československé tiskové kanceláři v New Yorku na č. 31. gen, konsulátě. Pan Minzer a Arna Laurin, bývalý redaktor Práger Presse, řídili naši službu tiskovou a zprávami od Nejedlého, které jsem jim předával, napájeli všechny zahraniční časopisy i jiné, i noviny jinonárodní. Zprávy a pod. jsem dostával od Nejedlého zpočátku přímo z Prahy do New Yorku, často s poznámkou censored "přeji mnoho úspěchu", což nasvědčovalo tomu, že Nejedlý měl svého člověka i v cenzuře. Jiné zprávy šly přes Švýcarsko a větší počet zásilek došel z Jugoslaviie před tamnější okupaci a to prostřednictvím Gojko Čulibrka, Bulevar Oslobotejja 15, Beograd VIII.

Později jsem dostával různé zprávy do Istanbulu/1943- 1945 bez podpisu, ale zřejmě od některého člena z organizace "Kapitán Nemo", To už byl Nejedlý ve vězení. Mnohé tyto zprávy jsem předával podle jejich významu buď vojenské skupině československé na britském vyslanectví v Istanbulu, nebo pozdějšímu vyslanci DR M. Hanákovi v Ankaře. Ty zprávy, které byly cenné a zajímavé pro Rusy, jsem předával ruskému generálnímu konzulu v Instambul,

Ivanu Ivánoviči. To vše je prokazatelné. Vedoucím čsl. vojenské skupiny v Istanbulu byl ppl. Hajíček od. odděl. II, nyní v Praze tam pod krycím jménem pl. Petrovič.

K dotazu č. 6. Máte ještě něco k podotknutí?

Odpověď: V době mého pobytu v Turecku, v letech 1943-1945 jsem měl dokonce malé spojení s Prahou a to nejen se členy organizace "Kapitán Nemo", ale i s jinými skupinami a jednotlivci, stejně jako spojení s Bratislavou.

Ze všech mých zkušeností považují činnost odbojové organizace "Kapitán Nemo" za nejprospěšnější a zesnulého Karla Nejedlého za jednoho z nejschopnějších organizátorů československého podzemního hnutí ve druhé světové válce.

epis s originálu Em. Vosky.